

Vorming

Jeugdlokalen en brandveiligheid

WWW.JEUGDLOKALEN.BE

Datum: 23 september 2011

Deze sessie wordt u aangeboden door JEUGDLOKALEN.BE

1 Gasflessen

Veel jeugdwerkingen gebruiken propaan of butaan gasflessen om gasbekkens of andere gasinstallaties op aan te sluiten. Gas is enorm explosief, en dus bestaan er rond het gebruik en de opslag van gasflessen de nodige veiligheidsregels. We willen sowieso aanraden om geen massa gasflessen in stock te hebben, gezien de risico's die ermee gepaard gaan.

Gas in flessen, hetzij campinggas hetzij normaal gas, mag niet opgeslagen worden in een lokaal. Gas hoort buiten in open lucht opgeslagen te worden, op een manier dat misbruik onmogelijk maakt.

1.1 hoe ga je hier dagdagelijks mee om?

- Weet waarmee je bezig bent is de belangrijkste tip die we je hier kunnen geven.
- Gebruik de gasfles steeds met een ontspanner (of drukregelaar).
- Duid op de flessen aan of ze vol of leeg zijn.
- Na gebruik draai je de kraan van de fles dicht. Ook bij problemen doe je dit meteen. Sluit de gasfles en spoor de oorzaak van het probleem op.
- Let er op dat slang zich buiten het bereik van de vlam bevindt.
- Natuurlijk is open vuur en roken bij gasopslag verboden.
- ...

1.2 wat kan je zelf doen?

- Gebruik enkel flessen of vaten van het goedgekeurde type.
- Gebruik enkel goedgekeurde gaslangen. Een goedgekeurde gaslang herken je aan de NBN-opdruk en het jaar van productie.
- Controleer de slangen jaarlijks. Soepele leidingen mogen geen barstjes vertonen. Op lekdichtheid controleren doe je best door middel van een zeepoplossing (bij een lek ontstaan belletjes).
- Zorg voor een goede 'lengte' van je slang. Voor losse opstellingen gelden officieel geen richtlijnen. De advieslengte van diverse bedrijven en organisaties is maximaal twee meter.
- Vervang de slang, bij verkleuring, vervorming, beschadiging of bij poreusheid. Neem geen risico en vervang de slang bij de minste twijfel (2 à 5 jaar afhankelijk van gebruik).
- Bewaar zowel volle als lege gasflessen op een goed geventileerde plek (afgeschermd opslagplaats buiten)
- Verzamel niet te veel gasflessen, enkel wat je nodig hebt
- ...

1.3 wat kan je laten doen?

- Als je continu een gasfles in je 'keuken' hebt staan, probeer dan de fles buiten te stockeren en een leiding naar binnen te voorzien.
- Omdat gas zo explosief is, voorzie je best een opslagplaats buiten. Deze opslagplaats is best
  - overdekt, zodat direct zonlicht en hevige opwarming wordt vermeden,
  - afgeschermd, zo vermijdt je diefstal en/of vandalisme,
  - goed geventileerd, zodat er geen gasophoping kan ontstaan
- ...

! Zet de fles of flessen nooit in laag gelegen ruimten zoals de kelder, want daar kan het zeer moeilijk uit (gas verzamelt zich onderaan en ventilatie zit meestal bovenaan).

Zorg er ook voor dat het gas zich niet vlot kan verplaatsen naar die lagere ruimten. Plaats gasflessen dus niet voor een ontluchttingsrooster of kelderraam van een lager gelegen ruimte, want als er dan een lek is, zal het gas zich daarin gaan verzamelen.

2 Producten met gevaarlijke eigenschappen

In een lokaal zijn vaak heel wat meer brandbare/gevaarlijke producten dan enkel de busjes campinggas of de gewone gasflessen. Denk maar aan geurverfrissers op basis van een drijfgas, kuisproducten, een of ander chemisch middelje om verfborstels uit te spoelen, restjes solventgebaseerde verf, aanstekers, lucifers, lijm, ...

2.1 hoe ga je hier dagdagelijks mee om?

- Kijk rond in je lokaal om dergelijke producten op te sporen.
- Hou deze producten buiten het bereik van je leden
- Plaats ze na gebruik terug op hun plek (afgesloten kast)
- Laat geen lucifers of aanstekers slingeren
- Zorg dat er geen zonnestrallen aankunnen (niet laten slingeren op vensterbank)
- ...

2.2 wat kan je zelf doen?

- Voorzie een (afsluitbare) metalen kast waar je alles in kan opbergen
- Maak je leiding bewust van de gevaren
- ...

2.3 wat kan je laten doen?

- ...

3 Elektriciteit

Een van de minder goed gekende brandrisico's is elektriciteit. In de meeste gevallen van brand door elektriciteit heeft dit niets te maken met een fout in de vaste bekabeling, maar met een fout in een apparaat of in losse bekabeling, zoals verlengsnoeren, dominostekkers, de zogenaamde 'kattekoppen'... En dat is dan meestal het gevolg van onvoorzichtig of ondoordachtzaam handelen of gewoon 'slecht' gebruik.

3.1 hoe ga je hier dagdagelijks mee om?

- Als algemene stelregel geven we mee dat 'elektriciteit' voor specialisten is. Begin er niet zelf aan te 'prutsen', maar zoek iemand die er wat van kent.
- Rol verlengkabels steeds volledig af. Doe je dit niet, dan loop je de kans dat de verlengkabel inwendig te warm wordt en gaat smelten.
- Steek nooit een verdeelstekker op een andere verdeelstekker. Hiermee kan je het stroomcircuit overbelasten.
- Als je met gloeilampen werkt, zorg er dan voor dat je nooit een gloeilamp indraait met een hoger vermogen (Watt) dan dat de armatuur toelaat. Deze lamp blijft dan wel branden, maar ergens in de lamp zal er iets beginnen smelten, wat weer aanleiding kan geven tot brand. Een lager vermogen mag wel altijd.
- Als je met halogeenvlampen werkt, zorg dan dat er voldoende luchtventilatie aan de bekabeling en transformator kan. Moet je een halogeenvlampje vervangen, let dan

ook op de verlichtingshoek. Een lamp die alle licht (en warmte!) bundelt in een strook van 8° is gevaarlijker dan een lamp met een hoek van 35°.

- Zorg ervoor dat de hoofdschakelaar en zekeringenkast ten allen tijde makkelijk bereikbaar zijn voor bevoegden.
- Controleer regelmatig of alle stopcontacten goed vast zitten en de isolatie nergens beschadigd is of slecht is aangesloten.
- Controleer batterijen voor je ze probeert op te laden. Het zou niet de eerste keer zijn dat er per ongeluk een klassieke niet-herlaadbare batterij in een oplader belandt en brand veroorzaakt.
- Vergeet bij het weggaan niet alles uit te zetten. Ook stand by lampjes van computerschermen en zo (beeldschermen kunnen immers imploderen).
- ...

3.2 wat kan je zelf doen?

- Hou een goed elektriciteitsdossier bij. Zo'n dossier bevat een keuringsverslag (bevestigt installatie gebeurd conform AREI), een ééndraadsschema (weergave stroombanen), en een situatieschema (plattegrond met aanduiding stopcontact, lichtpunt, enz.).
- Duid leidingen en zekeringen in de kast aan zijn volgens locatie en gebruik (verlichting, stopcontacten, verwarming, ...).
- Controleer de verliesstroomschakelaar regelmatig op goede werking.
- Laat elektriciteitsdefecten met voorrang herstellen. Dit geldt niet alleen voor defecte apparaten, maar ook voor bijvoorbeeld dat stopcontact waar iemand met een tafel tegen gestoten heeft en dat nu half afgebroken is.
- Probeer de zware verbruikers van elektriciteit op de verschillende stroomkringen te spreiden. Een zware verbruiker is meestal een apparaat die koelte of warmte produceert: diepvriezers, koelkasten, elektrisch fornuis, kookplaat, elektrische kachels,... Zet je teveel zware verbruikers op één stroomkring, dan zal je dit overbelasten.
- Vervang zekeringen steeds door de juiste zekeringen. Neem de oude zekering mee naar de winkel als je een nieuwe gaat halen.
- Gooi nooit batterijen of apparaten met een batterij, in de vuilbak. Dit levert niet alleen een probleem op bij de huisvuilverwerking, maar betekent ook een risico op brand in een vuilzak!
- ...

3.3 wat kan je laten doen?

- Zorg dat je over een goedgekeurde elektriciteitsinstallatie beschikt. Laat dit over aan een vakman.
- Laat de hele installatie minstens om de vijf jaar grondig controleren door een vakman.
- Laat een hoofdschakelaar aan de inkom installeren. Zo doe je met één knop alles uit.
- ...

4 Roken rond jeugdlokalen

We weten allemaal dat roken in een jeugdlokaal verboden is. De meeste organisaties hebben het roken dan ook naar buiten verbannen. Maar waar blijf je met die peuk na het roken? Het is in elk geval geen goed idee om peuken zomaar in een vuilbak te gooien. Je bent nooit helemaal zeker dat een peuk wel volledig gedooft is.

4.1 hoe ga je hier dagdagelijks mee om?

- Rook buiten
- Doof de peuken
- ...

4.2 wat kan je zelf doen?

- Maak zelf een 'veilige' asbak. Neem een groot oud blik, vul dat voor de helft met wit zand en plaats deze peukenbakken op jullie favoriete rookplaats. Iedereen kan daarin zijn peuken doven. Achteraf kan je de peuken er simpelweg uithalen of gewoon uitzeven.
- ...

4.3 wat kan je laten doen?

- ...

5 Vuilnis

Vuilnis laat je best niet slingeren in het lokaal. Het zijn vaak immers potentiële brandhaarden. Goed opruimen en sorteren is dus de boodschap.

5.1 hoe ga je hier dagdagelijks mee om?

- Ruim de lokalen op na elke activiteit en breng het vuilnis weg.
- Laat geen brandbare zaken (vb. pakken papier) slingeren naast de verwarming.
- Gooi geen proppen papier in de papiermand of vuilbak, maar zo plat mogelijk (zonder lucht).
- Ook kartonnen dozen kan je best ontvouwen en plat stapelen i.p.v. op een lekker brandbare hoop.
- ...

5.2 wat kan je zelf doen?

- Zorg er voor dat er gesorteerd kan worden op één 'afvalpunt'.
- Stel iemand verantwoordelijk om dit 'afvalpunt' te beheren.
- ...

5.3 wat kan je laten doen?

- ...

6 Slaapruimte

Wanneer er in je lokaal geslapen wordt (frequent of occasioneel), dan zal het lokaal aan **extra regelgeving** onderworpen zijn. Slappende mensen lopen dan ook meer risico bij een brand. Zij beseffen niet of te laat dat er een brand is, en geraken niet meer op tijd buiten. Veel slachtoffers stikken trouwens gewoon in hun slaap als er brand uitbreekt. De nadruk zal dan ook vooral liggen op 'detectie' (bijv. een goed rookalarm) en een snelle evacuatie (duidelijke signalisatie, vluchtwegen,...).

Hoe streng de brandveiligheidsregels juist zijn, hangt af van gebouw tot gebouw. Als je jeugdlokaal door Vlaanderen erkend wordt als jeugdverblijf, zijn er ook een aantal regels die daaraan vasthangen. Voor meer informatie kan je terecht bij het centrum voor Jeugdtoerisme (www.cjt.be).

Om snel 'gealarmeerd' te worden, kan je op verschillende plaatsen in je lokaal een '**rookmelder**' voorzien. Bij het detecteren van voldoende rook geeft het toestel een scherp geluidssignaal. Je plaatst best minstens één rookmelder op elk niveau van het gebouw. Omdat rook stijgt, bevestig je de rookmelder aan het plafond, best in het midden van de gang of ruimte.

Je hebt verschillende rookmelders. De meest professionele (en dus ook duurdere) zijn aangesloten op een alarmsysteem en het elektriciteitsnetwerk. Voor de meeste jeugdwerkorganisatie zijn autonome rookmelders omwille van hun lage kostprijs meer aangewezen. Deze werken op een batterij, die dan natuurlijk wel regelmatig moet nagekeken worden. Daarom zijn deze meestal ook

uitgerust met een knop om de werking van de melder te testen én zenden ze een onderbroken geluidssignaal uit wanneer de batterij vervangen moet worden. De batterijen van vele rookmelders doen het maar één jaar, maar ondertussen bestaan er al rookmelders waarin batterijen zitten met een levensduur van 5 jaar.

! In een keuken plaats je best een thermische detector, bij een rookdetector heb je anders te veel valse alarmen.

Als “dagdagelijkse” gebruiker van een gebouw ben je meestal vrij bekend met waar alles staat en hoe alles werkt. “**Occasionele**” gebruikers, zoals huurders, moeten deze uitleg nog krijgen. Maak duidelijk hoe gas en elektriciteit werkt, waar zich de nooduitgangen bevinden, waar de brandbestrijdingsmiddelen staan/hangen, en maak afspraken rond roken en afval.

Neem hiervoor uitgebreid je tijd. Maak desnoods een plannetje van je gebouw waarop je de belangrijkste zaken aanduidt en dat je afgeeft aan de huurder(s). Geef ook de noodnummers een plaats in je lokaal.

Enkele zaken waarop je zeker moet letten in het kader van brandveiligheid:

- Waar staat de hoofdafsluiter van het gas?
- Waar staat de zekeringenkast?
- Waar staan/hangen de verschillende brandbestrijdingsmiddelen?
- Waar hangen rookdetectoren? (indien aanwezig)
- Hoe werkt het brandmeldsysteem? (indien aanwezig)
- Wat zijn de afspraken rond roken?

6.1 hoe ga je hier dagdagelijks mee om?

- ...

6.2 wat kan je zelf doen?

- Installeer rookdetectoren.
- Hang een lijst met noodnummers op.
- Voorzie evacuatieplannen.
- Maak een lijstje met zaken die je moet melden aan de bezoekende groep.
- ...

6.3 wat kan je laten doen?

- Je lokaal laten keuren door de brandweer.
- ...

7 De keuken

Een van de meest risicovolle plekken om brand te krijgen in een gebouw is de keuken. Hier heb je water, elektriciteit, gas en warmte tegelijk, wat het risico op brand serieus verhoogt.

7.1 hoe ga je hier dagdagelijks mee om?

- Bij activiteiten in de keuken dient er, wat er ook gebeurt, permanent een leider in de keuken te zijn.
  - Deze leider moet weten waar alle brandbestrijdingsmiddelen staan en hoe deze gebruikt moeten worden.
  - Hij moet in geval van nood ook alle gaskranen kunnen afsluiten.
- Controleer na het gebruik van de keuken of:
  - alle elektrische toestellen (frietketel, stoomketel, microgolf,...) uitgeschakeld zijn
  - alle gaskookvuren terug dichtdraaien (inclusief aardgaskraan in keukens of gasflessen dichtdraaien)
  - alle vuren leeg zijn.
- Laat nooit hete pannen of potten (alleen) achter in het lokaal, maar zorg ervoor dat ze afgekoeld zijn.
- Hang geen vaat- of handdoeken op de radiator zelf.

- ...

7.2 wat kan je zelf doen?

- Zorg dat er in de keuken een blusdeken aanwezig zijn. Dit deken dient zichtbaar aan de muur bevestigd te worden. En dat leiding weet hoe er mee te werken. In de meeste gevallen kennen de gebruikers het juiste gebruik ervan niet. Dit kan ervoor zorgen dat de gebruiker van het branddeken soms zelf zelfbrandwonden oploopt of de situatie verergert.
- Installeer een droogrek voor handdoeken.
- Plaats een thermische detector.
- ...

7.3 wat kan je laten doen?

- Laat je installaties keuren.
- ...

8 Vluchtwegen

Zorg ervoor dat dit 'levensbelangrijk' traject ten allen tijde vrij is van mogelijke hindernissen. Vluchtwegen moeten worden aangegeven door pictogrammen en noodverlichting. Ze zijn belangrijk om zo snel mogelijk de kortste én veiligste weg te volgen naar buiten.

Een vluchtweg is een weg bestemd om de in een ruimte in een gebouw aanwezige personen, in geval van brand, gelegenheid te geven vanuit die ruimte op een veilige wijze een veilige plaats te bereiken. Laat in deze gangen niets onnodig rondslingeren. Probeer tevens zo weinig mogelijk en zelfs geen obstakels te zetten in de "vluchtwegen", zoals "bloembakken", glazen vitrinekasten enz.

Alle gangen en trappenhuizen zijn vluchtwegen. De vluchtwegen zijn in het gebouw gedeeltelijk voorzien van rook- en/of brandwerende deuren. Bij brand moeten deze deuren zo snel mogelijk dicht gedaan worden, wanneer deze in een geopend stand staan (dit is meestal het geval!) maar zij moeten nog wel geopend kunnen worden om te ontvluchten. Niet op slot doen dus! Na eventueel ontvluchten via deze deuren, de deuren uiteraard wel weer dicht doen.

8.1 hoe ga je hier dagdagelijks mee om?

- Controleer wekelijks of de vluchtwegen vrij zijn.
- Wees je er van bewust dat alle gangen en trappenhuizen vluchtwegen zijn. Gebruik dit dus niet als stapelplaats.

8.2 wat kan je zelf doen?

- Controleer (driemaandelijks) of de nodige pictogrammen nog steeds goed ophangen en of de noodverlichting werkt.
- Maak de leidingsploeg bewust van het belang van goede vluchtwegen. Vraag ze om als het donker is met een donkere zonnebril naar het lokaal te komen. Zet iedereen verdeeld over het lokaal met zijn zonnebril op aan en schakel de stroom uit. Hun opdracht is om dan zo snel mogelijk terug buiten te geraken. Bespreek achteraf jullie ervaring met je eigen lokaal.
- Zorg ervoor dat nooduitgangen nooit gesloten zijn.
- ...

8.3 wat kan je laten doen?

- Noodverlichting ophangen
- De vluchtwegen voorzien van rook- en/of brandwerende deuren.
- ...

9 Reddingsborden

Het reddingsbord heeft een rechthoekige of vierkante vorm met wit pictogram op groene achtergrond. De deuren van de uitgangen en nooduitgangen gesignaleerd door onderstaande reddingsborden draaien open in de vluchtrichting.

Uitgang
(die voldoet aan de eisen van een nooduitgang)

Naar de uitgang

Nooduitgang

of

Naar de nooduitgang

(beter die zonder ventjes, kun je overal gebruiken)

9.1 hoe ga je hier dagdagelijks mee om?

- Laat de pictogrammen duidelijk zichtbaar hangen. Verdraai ze niet, of verf er niet over.
- ...

9.2 wat kan je zelf doen?

- Hang de nodige pictogrammen op (en hang ze voldoende zichtbaar en hoog).
- ...

9.3 wat kan je laten doen?

- ...

10 Taakverdeling bij evacuatie

Hieronder de verschillende taakprofielen (bron JL & brandveiligheid):

10.1 De melder van de brand

(valt niet op voorhand te bepalen: meestal degene die de brand ontdekte)

10.2 De hoofdverantwoordelijke

(hoeft niet de hoofdverantwoordelijke te zijn van de dagelijkse werking van je groep)

Taken?

- verwittigen hulpdiensten of toetsen dat ze gebeld zijn
- opdracht geven tot evacuatie en coördineren van het geheel
- opdracht geven ruimtes te controleren op achtergebleven kinderen

! Blijft de leiding hebben tot de brandweer ter plaatse is.

10.3 Ontruimingsverantwoordelijken

(= de leid(st)ers van elke groep)

Taken?

- begeleiden hun groep naar de verzamelplaats
- tellen en hertellen de groep
- informeren de hoofdverantwoordelijke
- blijven bij de groep

10.4 De opvangverantwoordelijke

- opvang brandweer en verstrekken technische en brandspecifieke inlichtingen (kennis gebouw noodzakelijke)
- de hoofdverantwoordelijke draagt eerder informatie over de groep zelf over

10.5 EHBO verantwoordelijke

- opvangen gewonden op één plaats
- eerste hulp toedienen
- informeren en verwittigen hulpdiensten over de ernst van de verwondingen

10.6 Technisch verantwoordelijke

- heeft kennis over gas- en elektriciteitsaansluiting
- eigen veiligheid eerst, maar na evacuatie best afsluiten of brandweer informeren en hen laten doen

10.7 Communicatie & PR

(kan aangewezen zijn naargelang de grootte en de ernst van de brand)

Taken?

- ervoor zorgen dat iedereen correcte informatie krijgt (prioriteit ligt bij het informeren van de ouders)
- contact opnemen met je koepelorganisatie (om te vragen of iemand je met raad en daad wil bijstaan).

11 Evacuatiestappen

- 1 Blijf Kalm
- 2 Alles laten liggen
- 3 Melden omgeving
- 4 Melden hulpdiensten (nummer 100 of 112)
  - Vermeld duidelijk je naam
  - Geef het adres op
  - Geef uitleg over de ernst en de aard van de brand.
  - Vermeld – als je kan – het aantal slachtoffers en de aard van de verwondingen.
  - Zijn er speciale gevaren?
- 5 Inperken (deuren sluiten)
- 6 Vluchten (met iedereen)
- 7 Verzamelen (op de evacuatieplaats)
- 8 Ga nooit terug!
- 9 Tellen

- Meld aan de hoofdverantwoordelijke de naam van de leeftijdsgroep, welke ruimte er ontruimd is, eventuele vermiste personen en waar die zich misschien kunnen bevinden, potentiële gevaren of nuttige informatie

10 Blijf bij je groep

11 Wachten

12 Veiligheidsverlichting

Om een evacuatie snel te laten verlopen, is het belangrijk dat iedereen snel de weg naar buiten vindt, ook als het donker is door het wegvallen van de elektriciteit of de rookontwikkeling. Daarom is het belangrijk de nodige veiligheidsverlichting te voorzien in de nabijheid van de uitgangen, in de evacuatiewegen en bij de trappen. Veiligheidsverlichting beschikt over een batterij die de werking van de lamp overneemt als de elektriciteit wegvalt. Test de werking van de veiligheidsverlichting en haar batterij regelmatig indien zij dat niet automatisch doet. Als je de hoofdschakelaar of de zekering van het lokaal uitschakelt, kan je de veiligheidsverlichting testen. Op elke veiligheidsverlichting staat er een testknop.

Bij je zekeringkast kan je verlichting voorzien door een zaklamp met oplader te bevestigen. Zo kan je bij een elektriciteitspanne (of brand) deze zaklamp gebruiken om te detecteren waar het probleem zich bevindt.

Indien jullie van plan zijn om veiligheidsverlichting te plaatsen of indien de gemeente die vereist, is het belangrijk dat je bij de opmaak van de plannen en meer specifiek de elektriciteitsplannen hier aandacht aan besteedt. Veiligheidsverlichting vereist aansluiting op het elektriciteitsnet. Je zal dus moeten zorgen dat de nodige aansluitingen op het elektriciteitsnet voorzien worden.

12.1 hoe ga je hier dagdagelijks mee om?

- ...

12.2 wat kan je zelf doen?

- Voorzie een zaklamp met oplader in de buurt van de elektriciteitskast.
- Schakel af en toe eens de hoofdschakelaar uit om de veiligheidsverlichting te testen.
- ...

12.3 wat kan je laten doen?

- ...

13 Brandbestrijdingsmiddelen

In heel wat gevallen kan je door 'snel en correct' te handelen erger voorkomen. Het is dan ook belangrijk dat er in jeugdlokalen voldoende en juiste brandbestrijdingsmiddelen aanwezig zijn.

→ toelichting:

- Om een brand te doven, dienen we in te grijpen op de branddriehoek. Het soort brandblusmiddel dat je gebruikt hangt nauw samen met de te blussen brandstof.

De brandweer deelt deze stoffen in 4 klassen in:

- Klasse A: vaste stoffen (hout, papier, ...)
- Klasse B: vloeistof (benzine, vet, olie, verf, ...)
- Klasse C: gassen (butaan, propaan,, aardgas)
- Klasse D: metalen (staalwol)

- o Elektrische apparaten* (*zie CO² blusser)

<p>A: vaste stoffen</p> 	<p>B: vloeistoffen</p> 	<p>C: gassen</p> 	<p>D: metalen</p> 	<p>Elektrische apparaten</p>
---	--	--	---	--

Blusdeken

- Een blusdeken sluit het branden voorwerp af van de lucht.
- Hang er zeker één in de keuken. Frommel het deken niet ergens weg en vervang het zodra je het gebruikt hebt.
- gebruik branddeken.
  - o Handsen bedekken!
  - o Gebruik je het deken bij een persoon die in brand staat, laat deze persoon dan eerst liggen en leg het deken over hem. Wanneer je het deken om een rechtstaande persoon wikkelt, maak je een schoorsteen van hem (warme lucht gaat omhoog en kan zorgen voor extra verbranding, zelfs verstikking).

Muurhaspel

- goed bij brandklasse A
- absoluut te mijden bij olie of vet (ook kaarsvet!). Wanneer je water over olie of vet giet, zal de brandende vloeistof uitspatten of zorgen voor een enorme steekvlam. Gebruik dus het blusdeken om een frietketel te blussen.
- : filmpje waarin je ziet wat er gebeurt als je water giet over een pan die in brand staat, een frietketel, ... (talrijke voorbeelden op youtube te vinden. Je kan deze filmpjes downloaden met een speciaal programma).

Blustoestellen

- Algemeen: Het blusapparaat moet verzegeld zijn. Is de verzegeling gebroken, dan is er geen garantie dat het apparaat nog goed werkt.
- Blustoestellen dienen jaarlijks gecontroleerd te worden. **Oef:** vraag een deelnemer om op het in het lokaal aanwezige blustoestel op zoek te gaan naar een datum. Wat wilt deze datum zeggen? (antw= datum van de laatste keuring).
  - o richting (oef met bloem)
  - o hoe hou je een blusapparaat vast waarvan je de knop eerst moet inslaan/indrukken zodat het toestel onder druk komt te staan?
  - o Weetje: hoe lang kan je blussen met een poederblusser
  - o Tip: organiseer eens een spel (en tegelijk kleine blusoefening) met autoblusapparaten. De plaatselijke garagist heeft er zeker enkele ter beschikking die einde datum zijn.

Poederblussers:

- 2 types: BC, ABC. We raden je een ABC type aan!
- Niet elektrisch geleidend.
- Niet vorstgevoelig
- Wel veel blusschade

CO₂ blusser:

- Temperatuur daalt tot -80°! (nooit gebruiken voor mensen die in brand staan te blussen!!!= brandwonden)
- Klasse B én elektrische apparaten (niet geleidend en geen nevenschade)
- Plaats een CO₂ blusser in de technische ruimte (vb. DJhoek van een jeugdhuys)

Schuimblusser:

- klasse B
- geleidend, dus niet bij elektrische apparaten!
- Zorg ervoor dat je een schuimblusser koopt met anti-vries stof. Vele schuimblussers zijn vorstgevoelig.

Zand

- ABC
- Niet gebruiken voor elektrische apparaten.

We vatten samen welk blusapparaat waar aangewezen is.

- Er is géén algemene regel rond hoeveel blusmiddelen je moet voorzien in een jeugdlokaal. Het onderzoek brandveiligheid en verenigingslokalen raadt per bouwlaag en per 150 m² een brandblusapparaat A+BC 6kg of een schuimblusser van 6l aan. Daarnaast is het absoluut aangewezen een branddeken te voorzien in de keuken. Naast grote elektrische installaties zoals een geluidsinstallatie plaats je best een CO2 blusser.

13.1 hoe ga je hier dagdagelijks mee om?

- Gebruik brandblussers enkel waarvoor ze dienen
- Verplaats ze niet, ze zijn bewust op een bepaalde plek opgehangen
- Zet niets voor, of hang niets op aan brandblussers. Ze dienen altijd zichtbaar en voor het grijpen te zijn.
- ...

13.2 wat kan je zelf doen?

- Je kan de nodige brandblussers aankopen voor je lokaal.
- Met de leidingsploeg kan je oefenen op het gebruik van een brandblusser.
- Als je een brandblusser gebruikte dien je en nieuwe aan te kopen of de oude te laten vullen.
- ...

13.3 wat kan je laten doen?

- Laat jaarlijks je blusmiddelen keuren door een keuringsfirma
- ...

WWW.JEUGDLOKALEN.BE